

Gdańsk – centrum monitorowania bezpieczeństwa Bałtyku?

MIROSŁAW KAMIŃSKI

Prezes Zarządu, Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna

Uszkodzenia infrastruktury podmorskiej, zakłócenia GPS oraz rosnąca aktywność militarna i wywiadowcza na Bałtyku pokazują, że bezpieczeństwo państwa wymaga dziś nowych narzędzi. Polska potrzebuje systemu monitorowania akwenu w oparciu o dane satelitarne, analizy informacji i nowoczesne technologie. Naturalnym miejscem rozwijania takich kompetencji powinien być Gdańsk.

Morze Bałtyckie stało się jednym z najbardziej wrażliwych obszarów bezpieczeństwa w Europie. Mówimy o akwenu, przez który przebiega infrastruktura mająca kluczowe znaczenie dla funkcjonowania państwa i gospodarki – gazociągi, połączenia energetyczne, magistrale telekomunikacyjne, infrastruktura portowa oraz rozwijający się sektor offshore.

Ostatnie lata pokazały bardzo wyraźnie, że infrastruktura krytyczna staje się celem działań

Bezpieczeństwo Bałtyku współdecyduje dziś o bezpieczeństwie państwa, ponieważ właśnie tam skupia się infrastruktura krytyczna, od której zależy energia, komunikacja i ciągłość działania gospodarki. W warunkach zagrożeń hybrydowych przewagę daje już nie tylko siła militarna, lecz także zdolność stałego monitorowania sytuacji i szybkiej analizy danych.

hybrydowych. Eksplozje Nord Stream, zakłócenia sygnału GPS nad Bałtykiem czy incydenty związane z uszkodzeniami infrastruktury podmorskiej nie są już pojedynczymi zdarzeniami. Tworzą nowy krajobraz bezpieczeństwa regionu.

Współczesne zagrożenia coraz rzadziej mają charakter klasyczny. Znacznie częściej dotyczą cyberataków, sabotażu infrastruktury, zakłócenia systemów komunikacji i działań prowadzonych poniżej progu otwartego konfliktu. To wymaga zupełnie innego podejścia do bezpieczeństwa państwa. Dziś przewagę buduje się nie tylko poprzez potencjał militarny, jeszcze ważniejsza jest zdolność do szybkiego pozyskiwania i analizowania danych.

Od monitorowania do odporności państwa

Polska potrzebuje nowoczesnego Ośrodka Monitorowania Morza Bałtyckiego – miejsca

zdołnego do integracji danych satelitarnych, środowiskowych, infrastrukturalnych i operacyjnych w czasie rzeczywistym. Ośrodka wykorzystującego sztuczną inteligencję oraz nowoczesne systemy analityczne do identyfikowania zagrożeń dotyczących infrastruktury krytycznej i bezpieczeństwa morskiego. To nie jest projekt wyłącznie technologiczny. To element budowy odporności państwa.

Nowoczesne metody monitorowania rejonu Morza Bałtyckiego mogą wzmocnić odporność państwa, ponieważ pozwalająby łączyć dane, technologie i analitykę w jeden system wczesnego reagowania na zagrożenia. Gdańsk i Pomorze mają wszelkie atuty, by stać się centrum kompetencji, które połączy bezpieczeństwo morskie z rozwojem nowoczesnych technologii.

Gdańsk i Pomorze są naturalnym miejscem rozwoju takiego ośrodka, ponieważ właśnie tutaj koncentrują się kompetencje związane z gospodarką morską, technologiami cyfrowymi, energetyką i sektorem kosmicznym.

Gdańsk jako zaplecze kompetencji

W Gdańskim Parku Naukowo-Technologicznym, należącym do Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, działa Polska Agencja Kosmiczna. Region dysponuje zapleczem naukowym i technologicznym związanym z cyberbezpieczeństwem, analizą danych, automatyką oraz sztuczną inteligencją. To bardzo ważne w kontekście rozwoju systemów monitorowania opartych na danych satelitarnych i nowoczesnej analityce.

Równie istotna jest bliskość samej infrastruktury wymagającej monitorowania. Porty, terminale energetyczne, farmy offshore i kluczowe połączenia logistyczne znajdują się właśnie tutaj. Bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej powinno być budowane tam, gdzie realnie zachodzą procesy o strategicznym znaczeniu dla gospodarki państwa.

Dlatego w marcu 2026 roku podpisaliśmy w Gdańsku porozumienie dotyczące rozwoju technologii kosmicznych oraz utworzenia Ośrodka Monitorowania Morza Bałtyckiego. Partnerami projektu zostały Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna, Polska Agencja Kosmiczna, Politechnika Gdańska, Agencja Rozwoju Pomorza oraz InvestGDA.

To ważny krok w kierunku budowy krajowych kompetencji związanych z monitorowaniem infrastruktury krytycznej oraz wykorzystania danych satelitarnych na rzecz bezpieczeństwa i gospodarki. Projekt zakłada również rozwój nowoczesnych technologii, współpracę nauki z biznesem oraz wsparcie startupów tworzących rozwiązania związane z AI, cyberbezpieczeństwem i analizą danych.

Gdańsk skupia dziś kompetencje naukowe, technologiczne i instytucjonalne, które pozwalają łączyć dane satelitarne, analizę informacji oraz ochronę infrastruktury krytycznej w jeden spójny system bezpieczeństwa. Zlokalizowanie w Gdańsku Ośrodka Monitorowania Morza Bałtyckiego pozwoliłoby wzmocnić równocześnie odporność państwa i rozwój nowoczesnych technologii, jak i umocnić pozycję Pomorza jako centrum strategicznych kompetencji.

Bezpieczeństwo jako impuls rozwojowy

Z perspektywy Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej ten projekt ma także wymiar gospodarczy. Technologie związane z analizą danych, monitoringiem satelitarnym czy cyberbezpieczeństwem należą dziś do najbardziej perspektywicznych obszarów nowoczesnej gospodarki.

Ośrodek Monitorowania Morza Bałtyckiego może stać się impulsem do rozwoju nowych kompetencji przemysłowych i technologicznych na Pomorzu. Może przyciągać startupy, inwestycje i projekty badawcze związane z technologiami *dual-use* oraz bezpieczeństwem infrastrukturalnym. To również szansa na wzmocnienie pozycji Polski w europejskich projektach związanych z bezpieczeństwem, obserwacją Ziemi i technologiami kosmicznymi.

Bezpieczeństwo państwa i rozwój gospodarczy coraz silniej się dziś przenikają. Państwa

Bezpieczeństwo coraz częściej staje się źródłem rozwoju, ponieważ pobudza inwestycje w technologie, kompetencje i infrastrukturę o strategicznym znaczeniu dla państwa. Ośrodek Monitorowania Morza Bałtyckiego może zarazem wzmacniać odporność Polski jak i pomóc rozwijać na Pomorzu nowy ekosystem innowacji związanych z danymi, cyberbezpieczeństwem i technologiami dual-use.

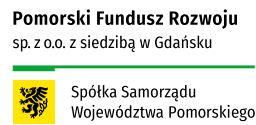
odporne to państwa posiadające własne kompetencje technologiczne, analityczne i infrastrukturalne. Bałtyk będzie w kolejnych latach obszarem rosnącej presji geopolitycznej. Polska musi posiadać własne zdolności monitorowania sytuacji na tym akwenie oraz ochrony infrastruktury krytycznej.

Państwo, które zbyt późno identyfikuje zagrożenia, bardzo często traci możliwość skutecznego reagowania. ■

O AUTORZE

Mirosław Kamiński – Prezes Zarządu Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (PSSE) od czerwca 2024 roku. Dysponuje ponad 25-letnim doświadczeniem w zarządzaniu przedsiębiorstwami produkcyjnymi i usługowymi oraz organizacjami gospodarczymi. W latach 2005-2024 pełnił funkcję Prezesa Zarządu Pomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Słupsku, zarządzającej Słupskim Inkubatorem Technologicznym i Słupską Specjalną Strefą Ekonomiczną w ramach Polskiej Strefy Inwestycji. Jest absolwentem zarządzania na Politechnice Gdańskiej oraz ukończył Francusko-Polskie Studium Podyplomowe w dziedzinie finansów. Jego działania od lat wspierają rozwój gospodarczy regionu poprzez innowacyjne projekty i współpracę z sektorem publicznym oraz prywatnym.

Partnerzy

Pomorski Thinkletter **2026** nr 2 (25)

BEZPIECZEŃSTWO I ODPORNOŚĆ POLSKI W CZASACH PRZEŁOMU I NOWYCH ZAGROZEŃ

MODERNIZACJA I ROZWÓJ ARMII
- JAK TO ZROBIĆ MĄDRZE I EFEKTYWNI?

SUWERENNOŚĆ TECHNOLOGICZNA I RODZIMY PRZEMYSŁ
- NOWY EKOSYSTEM ROZWOJU POLSKI

SPÓJNE PAŃSTWO I SPOŁECZEŃSTWO
WOBEC WOJNY KOGNITYWNEJ I HYBRYDOWEJ

REGIONALNE I LOKALNE FILARY BEZPIECZEŃSTWA
- NOWE PRIORYTETY SAMORZĄDÓW

KONGRES OBYWATELSKI

POBIERZ CAŁĄ PUBLIKACJĘ

www.kongresobywatelski.pl

